Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	12C/198/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1112234618
Dátum vydania rozhodnutia:	11. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Beata Bizoňová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2013:1112234618.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beatou Bizoňovou, v právnej veci navrhovateľky: W. V., nar. XX.X.XXXX, v zákonnom zastúpení matkou Y. V., bytom X. - W. P., prechodne H. 1, X., zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Alexandra Karlíková, Trojičné nám. 5-9, Bratislava, proti odporcovi: T. Ovčík, nar. XX.X.XXXX, bytom X. - U. mesto, o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 6.000,- EUR, takto

r o z h o d o l :

Odporca je p o v i n ý zaplatiť navrhovateľke 3.080,- EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Žiadny u účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odporca je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok vo výške 158,- EUR do 3 dní od právoplatnosti toho rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 22.10.2012, doplneným na pojednávaní dňa 27.3.2013, domáhala od odporcu zaplatenia 6.000,- EUR z titulu nemajetkovú ujmu podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že dňa 14.6.2011 nadobudol právoplatnosť rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 6T 20/2011, ktorým bol odporca uznaný za vinného zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. Trestného zákona. Ona bola obeťou tohto zločinu a podľa § 5 ods. 1 zákona č. 215/2006 Z.z. má, ako poškodená, nárok na odškodnenie v sume 10 násobku minimálnej mzdy. Na základe § 5 ods. 4 č. 215/2006 Z.z. toto odškodnenie nevylučuje možnosť odškodnenia morálnej ujmy, spôsobenej tým istým trestným činom. Bola toho názoru, že odškodnenie v sume 10 násobku minimálnej mzdy je v jej prípade nedostatočné. Vzhľadom na spôsobenú fyzickú a duševnú traumu žiadala nemajetkovú ujmu vo výške 6.000,- EUR, ako morálnu škodu spôsobenú jej uvedeným trestným činom odporcu. Mala za to, že ľudská dôstojnosť ako chránený objekt trestného činu sexuálneho zneužívania sa nedá nahradiť peniazmi. Slovami sa nedá vyjadriť osobná, vnútorná duševná ujma, ktorá jej bola predmetným trestným činom spôsobená. Každé mladé dievča má právo slobodne sa rozhodnúť, pričom jej bola násilným táto možnosť odňatá. Prvý sexuálny zážitok mladého dievčaťa nemá spôsobovať doživotnú traumu, ale má zanechať pozitívnu spomienku. V tomto prípade tomu tak nebude.

Odporca sa písomne k žalobnému návrhu nevyjadril. Na pojednávaní dňa 11.12.2013 žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že aj on mal psychickú ujmu, ako 16 ročný bol vo výkone trestu. Namietal, že

navrhovateľke neurobil nič, čo ona sama nechcela. Jeho jedinou vinou bolo to, že navrhovateľka v čase súlože nemala 15 rokov.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom zákonnej zástupkyne navrhovateľky, výsluchom odporcu, výsluchom svedka U. P., rozhodnutím centra právnej pomoci sp.zn. 1N 881/12, Ev.č. 4508/12 zo dňa 6.9.2012, rozsudkom Okresného súdu Bratislava sp.zn. 6T 20/2011 právoplatným dňa 14.6.2011, obžalobou Okresnej prokuratúry Bratislava I č.k. 2Pv 727/10-43 zo dňa 23.3.2011, gynekologickým nálezom navrhovateľky zo dňa 19.10.2010, potvrdením ALMA Centrum pre zdravý vývin s.r.o. zo dňa 3.6.2013, zápisnicou o výsluchu odporcu z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1020/1-OVK-B1-2010 zo dňa 20.10.2010, zápisnicou o výsluchu odporcu pred sudcom č.k. 0Tp 551/10 zo dňa 22.10.2010, zápisnicou o výsluchu odporcu z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1308/1-OVK-B1-2010 zo dňa 31.1.2011 a 22.2.2011, zápisnicou o výsluchu svedka - poškodeného z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1308/1-OVK-B1-2010 zo dňa 20.10.2010, informáciou o podmienkach odškodňovania osôb poškodených násilnými trestnými činmi z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1308/1-OVK-B1-2010 zo dňa 19.10.2010, zápisnicou o výsluchu svedka - osoby mladšej ako 15 rokov z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1308/1-OVK-B1-2010 zo dňa 19.10.2010 a 19.1.2011, zápisnicou z hlavného pojednávania Okresného súdu Bratislava sp.zn. 6T 20/2011zo dňa 14.6.2011, vyjadrením školskej psychologičky zo dňa 2.12.2013, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 1P 210/2011 a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava sp.zn. 6T 20/2011zo dňa 14.6.2011, právoplatným dňa 14.6.2011, bol odporca uznaný za vinného, že v presne nezistenom čase v októbri 2010 v X. na W. ulici č. 2, v budove krízového centra T. nádeje, vykonal súlož s maloletou W. V. nar. XX.X.XXXX, bývajúcou v krízovom centre a to vo svojej izbe na 1. poschodí, čím jej spôsobil poškodenie panenskej blany, teda vykonal súlož s osobou mladšou ako 15 rokov, čím spáchal zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený podľa § 201 ods. 1, § 117 ods. 1 trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. h), j), l) Trestného zákona k odňatiu slobody v trvaní 18 mesiacov. Podľa § 117 ods. 4 Trestného zákona bol odporca pre výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Súd navrhovateľku v konaní na návrh jej právneho zástupcu v konaní nevypočul v snahe zabrániť jej v zbytočnej traume vracaním sa do minulosti počas súdneho konania, keď mal k dispozícii zápisnice o jej výsluchu vyšetrovacieho spisu, zápisnicu o výsluchu svedka - osoby mladšej ako 15 rokov z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-1308/1-OVK-B1-2010 zo dňa 19.10.2010 a 19.1.2011 a právoplatný trestný rozsudok Okresného súdu Bratislava sp.zn. 6T 20/2011zo dňa 14.6.2011, právoplatný dňa 14.6.2011, z ktorého v zmysle § 135 ods. 2 O.s.p. vychádzal.

Zákonná zástupkyňa navrhovateľky vo svojej výpovedi uviedla, že v októbri 2010 bývala s navrhovateľkou a ďalšími 2 deťmi v krízovom centre T. na W. ul. v X. v jednej izbe na 1. poschodí. Odporca tam býval tiež a matkou a bratom.
12C 198/2012

Navrhovateľka s odporcom sa poznali ako iní mladí ľudia, ktorí tam bývali, nechodili spolu, nemali žiaden vzťah. Keď sa v T. začali šíriť reči, že navrhovateľka sa s odporcom vyspala, rozhodla sa s navrhovateľkou o tom porozprávať. Navrhovateľka sa jej priznala a preto podala na odporcu trestné oznámenie. Navrhovateľka bola v trestnom konaní vypočutá v jej neprítomnosti. Od navrhovateľky vie, že sa zdôverila kamarátke U., ktorá sa jej za to, že podala trestné oznámenie vyhrážala bitkou. Navrhovateľka sa jej bála a bála sa aj odporcu a jeho partie, vyhýbala sa miestam, kde sa mohli stretnúť, často sa zo sna z obavy s tohto stretnutia budila. Po podaní trestného oznámenia bola situácia v T. napätá, odporcova matka navrhovateľku ohovárala, urážala ju, nadávala jej, hovorila o nej ako o prostitútke, z čoho sa ona psychicky zrútila, musela byť hospitalizovaná v L. a jej deti boli umiestnené v detskom domove, kde navrhovateľka začala navštevovať aj školskú psychologičku. Uviedla, že navrhovateľka nemá žiadneho priateľa, bojí sa nadväzovať vzťahy s chlapcami.

Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že je nezamestnaný, živí ho matka, s ktorou býva v podnájme na I. XX v X.. Nárok navrhovateľky odmietol, pretože si trest odsedel. Uviedol, že navrhovateľka si ujmu, ktorú uvádza, vymyslela, psychologičke niečo natrepala, spravila zo seba chudáčika, je vykreslená ako slušné dievča, ktoré chodí do školy. On má však iný názor, chodí po vonku, pije, fajčí trávu, chlapcov sa nebojí, strieda ich.

Svedkyňa U. P., sociálna pracovníčka Občianskeho združenia Návrat, vo svojej výpovedi uviedla, že s rodinou navrhovateľky prišla do kontaktu na podnet pracovníčky odboru Bratislavského samosprávneho kraja v čase, keď navrhovateľka a jej súrodenci boli predbežným opatrením súdu umiestnené v detskom domove a ich matka bola hospitalizovaná na psychiatrii v L.. S rodinou navrhovateľky pracovala na sanácii, s cieľom zabrániť ústavnej starostlivosti detí. Od matky navrhovateľky sa dozvedela, že navrhovateľka bola obeťou sexuálneho trestného činu v krízovom centre T., v tom čase došlo k zhoršeniu psychického stavu matky navrhovateľky. Od navrhovateľky sa dozvedela, že muža, ktorý sa dopustil na nej sexuálneho trestného činu, videla pred školou, vyvolávalo to v nej stres, opakované negatívne spomienky. Občianske združenie pomáha navrhovateľke s psychoterapiou, o pomoc psychológa požiadala sama navrhovateľka. Z ich podnetu sa psychológ mal zamerať aj na sexuálne zneužitie navrhovateľky a celú situáciu, ktorou navrhovateľka a jej súrodenci prešli. Uviedla, že podľa jej názoru je psychologické poradenstvo u navrhovateľky nepostačujúce, potrebuje terapiu, liečenie, ktoré jej zabezpečili, majú však finančné prostriedky len na pol roka. Uviedla, že navrhovateľka navonok pôsobí ako veselé dievča, ale pri rozhovoroch s ňou zistila, že má v sebe veľa strachu, obáv, čo skrýva za veselú povahu, sama hovorí o tom, že jej ľudia nerozumejú, od matky vie, že vzťahy s chlapcami má povrchné. Uviedla, že podľa jej názoru bude mať problémy pri nadväzovaní vzťahov s mužmi. Nevedela sa však vyjadriť či to súvisí s jej sexuálnym obťažovaním alebo jej životnou situáciou.

Z potvrdenia ALMA Centrum pre zdravý vývin s.r.o. zo dňa 3.6.2013, súd zistil, že navrhovateľka je v psychologickej starostlivosti od 31.1.2013 s plánovaným ukončením na júl 2013. Z dôvodu zachovania súkromia navrhovateľky témy stretnutí neboli konkretizované. Predmetom stretávania je napomôcť navrhovateľke spracovať ťažšiu životnú situáciu, 10 mesačný pobyt v detskom domove, spracovanie konfliktu sexuálneho obťažovania, aktuálne rodinné a kamarátske vzťahy.

Z vyjadrenia školskej psychologičky zo dňa 2.12.2013, súd zistil, že navrhovateľka ju vyhľadala za účelom pomoci pri ťažkej rodinnej situácii. Bolo obdobie keď si všimla, že sa utiahla do seba, menej komunikovala v triede, bola smutná. O novom probléme hovoriť nechcela. Čo sa jej stalo zistila, keď bola ako psychologička prizvaná k jej výsluchu na polícii. Jej prítomnosť ju potešila, dávala jej istotu blízkej osoby. Potom boli ich rozhovory úplne otvorené a riešili zranené sebavedomie, strach z chlapcov, slobodné pohybovanie sa po ulici, ponížení. Navrhovateľka bola vždy v škole slušné dievča, dobrá žiačka, pre súrodencov bola veľká opora. Vždy bola čistá, upravená, svojim výzorom a milotou pútala pozornosť spolužiakov. Vnímala ju ako dievča, ktoré bolo príkladom pre ostatných spolužiakov.

Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 1P 210/2011 súd zistil, že navrhovateľka bola predbežným opatrením súdu č.k. 1P/210/2011-30 zo dňa 28.10.2011, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11Co 420/2011-46, dňa 31.1.2012, spolu so súrodencami H. nar. XX.X.XXXX a Y. nar. XX.X.XXXX umiestnená do J. domova X., D. XX, X.. Rozsudkom č.k. 1P/2010/2011-154 zo dňa 24.10.2012, právoplatným dňa 10.12.2012, súd ústavnú starostlivosť nad navrhovateľkou a jej súrodencami nenariadil, nariadil výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou a starostlivosťou matky o maloleté deti V., H. nar. XX.X.XXXX, W. nar. XX.X.XXXX a Y. nar. XX.X.XXXX. Zo správy z prešetrenia pomerov č. 1 SDD 121/201, 1SPO 2012/08243-32 zo dňa 22.10.2012 súd zistil, že navrhovateľka od 2.9.2012 navštevuje V. akadémiu.

L. § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, a aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby bolo dané primerané zadosť učinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podmienkou úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti v zmysle citovaných zákonných ustanovení je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených ustanoveniami § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Pritom obe tieto podmienky musia byť splnené súčasne. Z hľadiska poskytnutia ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene či nezavinene, vedome alebo nevedome. Nevyžaduje sa ani vyvolanie následkov, stačí ak neoprávnený zásah bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených práv osobnosti fyzickej osoby.

Pre priznanie nemajetkovej ujmy sa okrem uvedeného vyžaduje vznik nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby, predstavujúcej zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v značnej miere a príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a vznikom takejto nemajetkovej ujmy, kedy nepostačuje vzhľadom na intenzitu zásahu a ním spôsobenú

nemajetkovú ujmu na osobnosti iba priznanie morálnej satisfakcie, ktorá forma zadosťučinenia má podľa zákona prednosť.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že odporca bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava sp.zn. 6T 20/2011zo dňa 14.6.2011, právoplatným dňa 14.6.2011, uznaný za vinného, že v presne nezistenom čase v októbri 2010 v X. na W. ulici č. 2, v budove krízového centra T. nádeje, vykonal súlož s maloletou navrhovateľkou, bývajúcou v krízovom centre a to vo svojej izbe na 1. poschodí, čím jej spôsobil poškodenie panenskej blany, teda vykonal súlož s osobou mladšou ako 15 rokov, čím spáchal zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený k odňatiu slobody v trvaní 18 mesiacov v ústave na výkon trestu pre mladistvých. Je nesporné, že trestnými činmi dochádza k neoprávneným zásahom do života, zdravia, osobnej slobody, občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, súkromia. Aj preto bol prijatý zákon č. 215/2006 Z.z o odškodnení osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Podľa § 5 ods. 1 posledná veta tohto zákona, ak bola poškodenému spôsobená ujma na zdraví znásilnením alebo sexuálnym obťažovaním, poškodený má právo na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume 10-násobku minimálnej mzdy. O poskytnutí tohto odškodnenia rozhoduje a vypláca ho Ministerstvo spravodlivosti SR na základe žiadosti poškodeného. Podľa § 5 ods. 4 posledná veta tohto zákona odškodnenie znásilnenie alebo sexuálneho násilia nevylučuje možnosť odškodnenia morálnej škody tým istým trestným činom. Na základe preukázanej trestnej činnosti odporcu na navrhovateľke súd dospel k záveru, že sú splnené vyššie uvedené podmienky úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti v zmysle citovaných zákonných ustanovení, pretože došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv navrhovateľky a tento trestný čin bol objektívne spôsobilý privodiť jej ujmu na právach chránených ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Súd preto návrhu navrhovateľky na ochranu osobnosti vyhovel. Vzhľadom na charakter trestného činu spáchaného odporcom na navrhovateľke bol súd toho názoru, že primeraným zadosťučinením následkov uvedeného trestného činu je len náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. V konaní bola sporná výška tejto nemajetkovej ujmy. Navrhovateľka sa v konaní domáhala zaplatenia nemajetkovej ujmy vo výške 6.000,- EUR, ktorú určila na základe § 5 ods. 1 zákona č. 215/2006 Z.z. vo výške 10 násobku minimálnej mzdy, zvýšenej cca na dvojnásobok, pretože sumu upravenú v § 5 ods. 1 zákona č. 215/2006 Z.z. považovala v jej prípade za nedostatočnú, pretože ľudská dôstojnosť ako chránený objekt trestného činu sexuálneho zneužívania sa nedá nahradiť peniazmi, utrpela osobnú, vnútornú duševnú ujmu a trestnou činnosťou odporcu jej bola násilne odňatá možnosť slobodne rozhodnúť o svojom prvom sexuálnom zážitku, ktorý sa uvedeným trestným činom odporcu stal pre ňu doživotnou traumou. Odporca bol toho názoru, že navrhovateľke nemajetková ujma nepatrí, žiadna ujma jej nevznikla, vymyslela si ju. Súd pri rozhodovaní o priznanej výške nemajetkovej ujme vychádzal rovnako ako navrhovateľka zo zákona č. 215/2006 Z.z, ktorý v § 5 ods. 1 poškodenému sexuálnym obťažovaním priznáva odškodnenie za spôsobenú morálnu škodu v sume 10-násobku minimálnej mzdy. V roku 2010, kedy došlo k predmetnému trestnému činu na navrhovateľke bola minimálna mzda 308,- EUR. Navrhovateľka o odškodnenie podľa zákona č. 215/2006 Z.z. nepožiadala. Potvrdením ALMA Centrum pre zdravý vývin s.r.o. zo dňa 3.6.2013, vyjadrením školskej psychologičky zo dňa 2.12.2013, výsluchom matky navrhovateľky a svedkyne U. P., sociálnej pracovníčky Občianskeho združenia Návrat, mal súd za preukázané, že navrhovateľka za účelom spracovania a vyrovnania sa s uvedeným trestným činom požiadala o pomoc psychológa. Predmetom stretnutí s psychológom však nie je len spracovanie konfliktu predmetného sexuálneho trestného činu, ale aj spracovanie ťažkej rodinnej situáciu, keďže navrhovateľka na základe predbežného opatrenia tunajšieho súdu č.k. 1P/210/2011-30

právoplatného dňa 31.1.2012, spolu so súrodencami H. nar. XX.X.XXXX a Y. nar. XX.X.XXXX, bola po dobu 10 mesiacov umiestnená v Detskom domove X., D. XX, X.. Navrhovateľka sa po podaní trestného oznámenia na odporcu bála stretnutia s ním, vyhýbala sa miestam, kde sa mohli stretnúť, často sa zo sna z obavy z tohto stretnutia budila, stala sa predmetom ohovárania a urážok, keď videla odporcu pred školou, vyvolávalo to v nej stres a opakované negatívne spomienky, má v sebe veľa strachu a obáv. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nemajetková ujma vo výške upravenej v § 5 ods. 1 zákona č. 215/2006 Z.z. vo výške 10 násobku minimálnej mzdy, t.j. vo výške 3.080,- EUR (10x 308,- EUR) je primeraná a túto navrhovateľke priznal ako morálnu škodu spôsobenú jej trestným činom. Vo zvyšku súd návrh zamietol vzhľadom na potvrdenie ALMA Centrum pre zdravý vývin s.r.o. zo dňa 3.6.2013, podľa ktorého predmetom psychologických stretnutí nie len spracovanie konfliktu sexuálneho obťažovania odporcom, ale aj ďalšie traumy, ktoré navrhovateľka má vzhľadom na ťažkú rodinnú situáciu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a keďže úspech oboch účastníkov konania bol približne rovnaký (úspech navrhovateľky predstavuje 51% a úspech odporcu predstavuje 49%), rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. Pretože navrhovateľka bola v konaní od zaplatenia súdneho poplatku oslobodená rozhodnutím Centra právnej pomoci sp.zn. 1N 881/12, Ev.č. 4508/12 zo dňa 6.9.2012 a súd jej návrhu v časti vyhovel, prešla povinnosť zaplatiť súdny poplatok z priznanej sumy 3.080,- EUR na neúspešného odporcu. Súdny poplatok činí 158,- EUR podľa položky 7b písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. v znení novely. V tejto časti súd v zmysle § 166 ods. 1 O.s.p. doplnil vyhlásený rozsudok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho
doručenia, písomne, dvojmo, na Okresnom súde Bratislava I.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
Odvolanie možno odôvodniť len podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.